

Nap

Észlelő	Észl.	Módszer	Műszer
Áldott Gábor (Budapest)	11	pr,v	8 L
Bartha Lajos (Budapest)	27	v	4 L
Horváth Tibor (Hegyhátsál)	2	v	10 MC
Iskum József (Budapest)	5	v	10 L
Kósa-Kiss Attila (Nagyszalonta, RO)	14	v	6,3 L
Mécs Miklós (Észtergom)	7	pr,r	10 L
Prehoffer Elemér (Budapest)	24	v,pr	8 L
Ravasz Bálint (Gyopárosfürdő)	21	pr,v	5 L
Szeiber Károly (Budapest)	26	v	7 L
Vaskúti György (Vaskút)	5	pr, r	20 T

Észlelések száma:	142	Foltcsoport MDF:	0,4
Észlelt napok száma:	31	Fáklyamező mdf:	0,4
Inaktív napok száma:	20		

Rövidítések: v= vizuális módszer, r= részletrajz, f= fotó, pr= projekciós módszer, H= H α észlelés, tá= táblázatos adatok, j= jegyzet, AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrálmeridián.

Májusban csak egyetlen foltcsoport és fáklyamezeje volt látható. 5-én tűnik fel egy kis fáklya a K-i peremen, 7-én kel a hozzá tartozó C típusú AA. 9-én már D típusú, egyre több pórus mutatkozik benne, 12-én van a CM-en -5°-on, kifejlődése csúcspontján. Ezután hanyatlásnak indul, 13-án már C típusú, 15-én csak hét umbra alkotja, 16-án A típusú egyetlen pórus, 17-én nyugszik vagy elhal a peremen — ez nem állapítható meg. Nem lehet kétséges, hogy eltűnését a burjánzó foltcsoportokra kiéhezett napészlelők mindegyike gyászolja.

ISKUM JÓZSEF

Belépési nyilatkozat

Kérem felvételemet a Magyar Csillagászati Egyesületbe

Név: .....

Cím: .....

Szül. dátum: ..... év ..... hó ..... nap

Telefonszám: .....

pártoló tagként (a tagdíj összege 1996-ra 1700 Ft, illetmény:
Meteor csillagászati évkönyv 1996 és az MCSE Meteor c. havi folyóirata)

A tagdíjat a jelentkezési lappal egyidejűleg az MCSE címére
(1461 Budapest, Pf. 219.) kérjük feladni rózsaszín postautalványon!

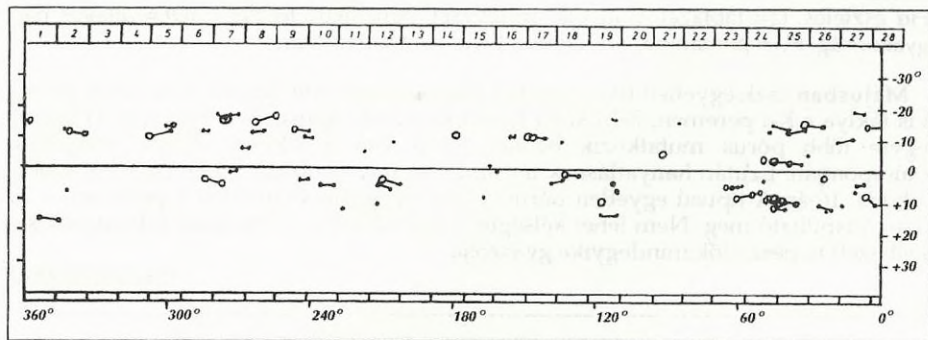
Napészleléseink 1995-ben

Az elmúlt év folyamán a csoportok száma folyamatosan csökkent. Márciusig lassú emelkedés figyelhető meg, ekkor eléri az éves csúcstot (10 AA-val). Hirtelen visszaesik az éves minimumra (3 AA), majd a nyári hónapokban ismét magasabb. Októberben még felfut 9 AA-ra, majd ismét visszaesik.

Észlelő	Észl.	Észlelő	Észl.
Bartha Lajos (Budapest)	268	Mécs Miklós (Esztergom)	38
Prehoffer Elemér (Budapest)	208	Szalai Tamás (Budapest)	21
Szeiber Károly (Budapest)	144	Benkő Imre (Budapest)	16
Farkas László (Budapest)	94	Gömbös Zoltán (Pókaszepetk)	15
Iskum József (Budapest)	93	Sárnecky Krisztián (Budapest)	14
Áldott Gábor (Budapest)	87	Ravasz Bálint (Gyopárosfürdő)	13
Zettisch Róbert (Kecskéd)	58	Hajdú Attila (Héhalom)	12
Vaskúti György (Vaskút)	50	Bozány Imre (Csitár)	10

Észlelések száma:	1175	Éves csoport átlag:	1,05
Észlelt napok száma:	282	Észlelt foltcsoportok száma:	70
Inaktív napok száma:	84	Észlelt protuberanciák száma:	326

Glász Gábor, Lantos Zsolt, Földesi Ferenc és Facskó Gábor összesen 9 megfigyelést végzett. Csak 11 db fotó készült az elmúlt évben.

A Nap szinoptikus térképe 1995-ben (1891–1903-as Carrington-rotációk)

Lássuk, mi történt a Napon az elmúlt egy évben (az AAVSO Solar Bulletin közlései felhasználásával):

Januárban elég jellegtelen csoportok mutatkoznak. Események inkább H α -ban voltak (SB). Két C típusú AA (CM 18/19) filamentjei, 27-én pedig egy paralel fler.

Február elején az 5-ei CM-átmenettel egy aktív D típusú AA látható. 3–4-én 2B-s flereket produkál, majd nyugvásakor eruptív protuberanciával látható. Ez a csoport még márciusban is észlelhető. 20-án van a CM-en egy közepes, laza, szétszórt csoport, mely el is hal; ennek csak kisebb flerjei voltak.

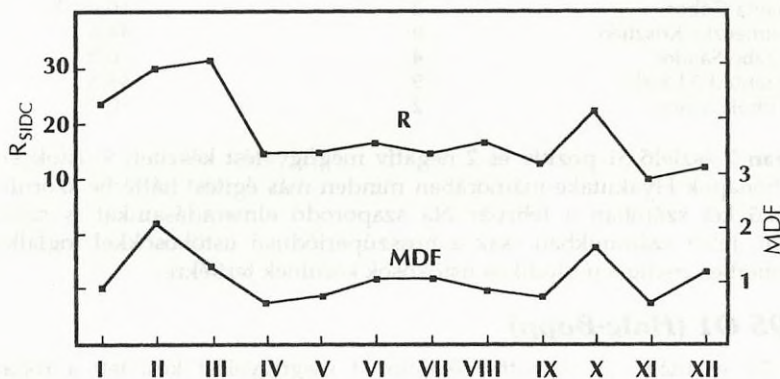
Március 3-án volt a CM-en a visszatérő AA, mérete nagy, típusa D. A hónap közepétől látható egy közepes D típusú AA (CM: 20-án). Ez csak kisebb flereket

okoz. A visszatérő AA hó végén is látható, de csak a követő folt. Kb. 60 000 km-es hosszúság; fordított polaritásúnak mérték.

Április elején üres a naptányér; 10-e körül kel -4° -on egy AA, mely nagy területen flerezett, nyugvásakor protuberanciákkal kapcsolódik. E csoport **május** 6-án monopolárként visszatér és elhal (CM 12/13). A hó vége ismét napfolttalan.

Júniusban egy hosszú D típusú AA keletkezik (CM 8/9), mely még egy rotációt megél. Protuberanciákkal kapcsolódik. Sok protuberancia látható $0^\circ-60^\circ$ -ig. Hó végén is (CM 24) látható egy C típusú AA, mely kisvártatva elhal.

Július eleje is biztatóan indul: három közepes méretű AA uralja a Nap tőlünk látható félgömbjét, azonban a hónap második felében ismét üres a felszín.

Augusztusban csak aprócska csoportok láthatók; ismét találtak egy fordított polaritású pórust (-20° ; CM 17), mely már valóban az új ciklushoz tartozik.

Szeptemberben csak 3 db icurka-picurka foltocska éktelenkedik Napunkon, továbbá egy pórús, mely az új ciklushoz tartozik.

Október közepén örvendetesen megugrik az AA-szám, kicsi és közepes csoportok láthatók, melyek protuberanciákhoz kapcsolódnak a 7912. területen (CM 16, -10°). Ismét fordított polaritást mértek egy C típusú AA-nál. 18-án, 19-én és 22-én sarki fényt észleltek Denverben, melyet egy nagy koronaanyagfelhő-kidobódás előzött meg, sebessége 3 millió km/óra volt.

Novemberben csak három AA látható, egy stabil monopolár húz át a korongon 6-18-a között. A másik kettő csak pár napig élt.

December 3-15. között harmadik rotációját éli meg egy monopolár. További három pórús látható.

ISKUM JÓZSEF

TÁVCSŐTÜKRÖT CSATLÓSTÓL!

Nagyfényerejű tükrök készítése, javítása

Cassegrain-rendszerekhez is.

Csatlós Géza (1021 Budapest, Szajkó u. 4. II/7., tel: 274-3070)